

GROENLANDERS EN ZEEHONDENJACHT : rechtzetting van een misverstand.

- Verslag van persconferentie gegeven op initiatief van het Autonome Bestuur van Groenland, te Brussel op dinsdag 8 februari 1983.

66524 door Koen C.C. VAN WAEREBEEK.

Een officiële delegatie bestaande uit een 12-tal Groenlanders ondernam tussen 1 en 14 februari 1983 een rondreis in West-Europa (Kopenhagen, Hamburg, Frankrijk, Parijs, Londen, Brussel, Den Haag). Het doel was pers en betrokken personen te informeren over de bedreigde Groenlandse zeehondenjacht. Aan het hoofd van deze delegatie stond Mr. Jonathan Motzfeldt, voorzitter van het Autonome Bestuur van Groenland.

Vertegenwoordigers van verschillende Belgische officiële instellingen, zoals Dr. W.M.A. De Smet voor het K.B.I.N. te Brussel, en belangrijke nationale milieuorganisaties waren uitgenodigd. Door het toedoen van onze voorzitter konden ook twee andere bestuursleden van de V.V.B.Z., Dhr. R. Duyndam en ikzelf, deze zitting in het Sheraton-Hotel bijwonen.

Na een korte receptie volgde de eigenlijke uiteenzetting van Mr. Motzfeldt. Daarna werd een kleine demonstratie gehouden van traditionele jachtwapens en pelsbewerkingsgerei. Ook werd de gelegenheid geboden, vnl. aan de talrijke journalisten, om vragen te stellen. Tenslotte was er nog een kleine tentoonstelling met enkele zeer interessante info-panelen te bekijken. Een degustatie van typisch Groenlandse zeeprodukten (waaronder zeehondevlees) rondde de zaak af.

De hiernavolgende tekst is, zoniet een woordelijke, dan toch een zo trouw mogelijke weergave van de redevoering van voorzitter J. Motzfeldt. Korte opmerkingen van mijnentwege werden tussen haken geplaatst, uitvoeriger commentaar komt als genummerde nota's na de tekst.

" Sinds onheuglijke tijden is de zeehondenjacht de spil van de Groenlandse- of eskimo (= Inuit) cultuur. Ondanks de extreem harde klimaatomstandigheden in dit arctisch gebied (1) slaagde deze jagerscultuur erin te overleven.

---

(1) Groenland ligt ten noorden van de 10°C isotherm, bezit dus een polair klimaat. Het weer is erg wisselvallig : een stralende zon, dichte mist, zware sneeuwval en hevige rukwinden volgen elkaar snel op. De gemiddelde juli-temperatuur in Ivigtut (in 't zuiden) bedraagt 9.3°C, in Thule (in 't noorden) 4.9°C. Voor januari zijn dat gemiddeld en respectievelijk -5.7°C en -23.1°C. Aan de kusten en vnl. aan deze van het zuid-westen waar de Golfstroom passeert, vriest het zelden in de zomer.

Onze zeehondenjacht bedreigde nooit de fauna met de haar omringende natuur. Integendeel, ze moet beschouwd worden als een centraal element van onze eigenheid en kadert volkomen in onze geest voor het behoud van de natuurlijke hulpbronnen. Gedurende de laatste twee decaden heeft Groenland een spectaculaire ontwikkeling doorgemaakt (sociaal, economisch, politiek).

Voornamelijk de visserij kende een opvallende expansie en modernisering (2). Zeehondenjacht blijft echter van vitaal belang voor een groot deel van de bevolking (d.i. voor zowat 1/5 van de ong. 50.000 Groenlanders). Zelfs voor de vissende kustgemeenschappen blijft zeehonden-vlees een waardevolle afwisseling op het normale vismenu.

De natuur heeft ons schaars bedeeld maar we beschikken over levende voorraden uit de zee welke in de toekomst, zoals in het verleden, ons zullen voorzien van al het nodige.

In grote delen van het land, vnl. in het oosten en het noorden, maar ook in de meest zuidelijk gelegen regio, rond Cape Farewell, is in vele nederzettingen de robbenjacht de enige overlevingskans. (3)

De gevangen zeehonden worden volledig benuttigd : het vlees als voedsel, de huid voor kledij en materiaal. Enkel het overschot aan huiden wordt verkocht. De opbrengst daarvan is normalerwijs de enige vaste inkomst voor het gezin van een zeehondenjager. (4)

- (2) Het feit dat de wateren rondom west-Groenland, sinds het midden van de 20e eeuw, gemiddeld één graad Celcius warmer werden, heeft de densiteit en de variatie van vissoorten doen toenemen. Ook zeehonden migreren sindsdien wat verder noordwaarts. Steden van de Z-W. kust zoals Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen en Holsteinsborg zijn nu belangrijke visserijhavens geworden, welke gedurende het ganse jaar toegankelijk blijven.

Export van visserijprodukten (kabeljauw, zalm, heilbot, garnalen) onder alle vorm leverde in 1965 zo'n 63 miljoen Dkr. op, in 1975 was dit reeds 207 miljoen Dkr. en in 1980, 774 miljoen Dkr.

Enkele Groenlanders kweken schapen, een handjevol probeert dit met rendieren te doen. Verliezen we tenslotte niet uit het oog dat landbouw totaal uitgesloten blijft.

- (3) Alhoewel zeehonden (vnl. ringelrob, zadelrob, klapmuts) veruit de voornaamste buit uitmaken, wordt er in het noordelijk gelegen Thule ook op andere zeezoogdieren zoals narwal, beloega en walrus gejaagd.

- (4) Dit geld wordt vnl. gebruikt om brandstof, geweren, ammunitie en dergelijke te kopen. Moderne wapens worden gebruikt naast de traditionele harpoenen en speren om de efficiëntie van de jacht te vergroten. Niettegenstaande dit blijft de Groenlandse zeehondenjacht in essentie a-commerceel.

Ik denk dat de Groenlandse jagerscultuur altijd door buitenstaanders bewonderd werd wegens het sober, hard en veeleisend karakter ervan. Een leven wars van alle luxe, welke enkel mogelijk is dankzij een enorme adaptatie. Maar we hebben nooit geklaagd. Onze zeehondenjagers zijn een trots volk die niets anders wensen dan zichzelf te behelpen. Interpreteer het feit dat we ons nu direct richten tot de Europese publieke opinie niet als een smeekbede. We willen er enkel op wijzen dat onze mensen, buiten hun wil om, het slachtoffer geworden zijn van een tegen zeehondenjacht gerichte campagne in Europa.

Wij geloven niet dat het de bedoeling was van de Europeanen om de oudste jagerscultuur van de wereld te vernietigen. Nochtans heeft een wijdverspreid misverstand desastreuze gevolgen gehad voor de Groenlandse jagers. Wegens de weigerende houding van de Europeaan is het vandaag de dag zo goed als onmogelijk nog een redelijke prijs voor onze zeehondenhuiden te krijgen. (5) Dit begrijpen we niet. We weten dat vele mensen in Europa tegen het doden van zeehondenpups zijn. In Groenland echter worden deze nooit gejaagd. (6) Bovendien heeft onze jacht op adulte zeehonden nu, evenals vroeger, nooit een bedreiging gevormd voor de bestaande stocks. Integendeel, we hebben

---

- (5) Drie opeenvolgende campagnes (1966-1968, 1977-1978 en 1981-1982) opgezet door internationale milieuorganisaties tegen het doden van pups van zadelrobber (zog. whitecoats), in Newfoundland, heeft telkenmale de prijzen voor de volwassen zeehondenhuiden uit Groenland doen ineenstorten.

Terwijl in 1975-1976 gemiddeld nog zo'n 220 Dkr. per ringelrobberhuid werd uitbetaald door het Koninklijk Groenlands Handelsdepartement (KGH), bracht eenzelfde huid op de laatste veiling van 1982 slechts 83 Dkr. meer op.

- (6) Dit zou ook moeilijk kunnen. Pups van zadelrobber en klapmutsen, zijnde migrerende soorten, komen niet voor op Groenland. De werpplaatsen bevinden zich ofwel ten oosten (Jan Mayen, Witte Zee) ofwel ten westen (Newfoundland, golf van St. Lawrence) van Groenland. De pups van de talrijk voorkomende ringelrobber zijn nageenough onvindbaar voor menselijke jagers. In tegenstelling met vorige soorten worden ringelrobber geboren in een, perfect gecamoufleerd, 3 meter lang "nest" van sneeuw en ijs.
-

een aantal maatregelen getroffen om onze zeehondenpopulaties te beschermen en onze vangsten blijven zeer bescheiden. (7)

We zijn hier vandaag aanwezig om dit duidelijk te stellen en om op het onrecht te wijzen dat ons wordt aangedaan. Al het informatie-materiaal dat we ter beschikking stellen (o.a. een uitstekende documentatiemap) dient om, in alle eerlijkheid, onze situatie te verklaren. Wetenschappelijke gegevens en mensen die vertrouwd zijn met Groenland steunen ons hierin.

Ook de Deense secties van twee van de belangrijkste organisaties voor bescherming van het leefmilieu, W.W.F. en Greenpeace, bevestigen dat de internationale campagnes tegen zeehondenjacht onbillijk en onredelijk zijn wat Groenland betreft. Bovendien zijn we de Deense koninklijke familie ten zeerste dankbaar voor haar solidariteit.

We zijn verheugd met het groeiende milieu-bewustzijn in Europa maar we protesteren tegen elke bedreiging van onze jagerscultuur, veroorzaakt door onwetendheid. Ik kan slechts hopen dat men ons begrijpt. "

- (7) De Groenlandse zeehondenjager heeft er alle belang bij de stocks te beschermen, daar ze zijn enige bron van inkomsten uitmaken, zowel als dat van zijn nakomelingen. Vangst van de ringelrob is verboden in het wildpark van Melville Bay (oost-Groenland) en in het grootste natuurreservaat ter wereld : het North East Greenland National Park. De robbenvangst is verdeeld over 5 soorten, waarbij enkel adulte exemplaren gedood worden. Van de belangrijkste, de ringelrob, ook wel kleine - of stinkrob (Phoca hispida) genoemd worden jaarlijks zo'n 70.000 à 80.000 pelsen verhandeld. Daarbij moet evenwel nog een aanzienlijk aantal (hoeveel ?) geteld worden voor lokaal verbruik. Verder ook nog : minder dan 10.000 zadelrobben (Pagophilus groenlandicus), 3000 - 5000 klapmutsen (Cystophora cristata), max. 1000 baardrobben (Erignathus barbatus) en een 500-tal gewone zeehonden (Phoca vitulina).
-